Verwachtingen en ervaringen rond antibiotica voorschrijven bij patiënten in kwetsbare situaties met acute luchtweginfecties in de huisartsenpraktijk: een kwalitatieve studie.

Haio: Aqdas Rohina , U.A.
Promotor: ANTHIERENS Sibyl , U.A.
Praktijkopleider: GOBIN Inge , PLETTINX Marleen , VAN DINTHER Joost , VERCAUTEREN Roeland

Context: DOEL VAN HET ONDERZOEK: Het doel van dit onderzoek is de verwachtingen, ervaringen en opvattingen van groepen in kwetsbare situaties met acute luchtweginfectie in de huisartsenpraktijk te exploreren om het antibiotica voorschrijfgedrag te optimaliseren.

Onderzoeksvraag: Onderzoeksvraag Hoe ervaren patiënten in kwetsbare situaties het acute luchtweginfecties consult bij de huisarts, en welke verwachtingen en bezorgdheden hebben zij ten aanzien van antibioticavoorschrijven?

Methode: METHODOLOGIE: Deze exploratieve kwalitatieve studie maakt gebruik van semi-gestructureerde interviews ontwikkeld door drie onderzoekers RA, SA en MH. De deelnemers zijn patiënten uit Praktijk Albertpark (Antwerpen, België) waar de onderzoeker RA werkt als huisarts in opleiding (Haio). De interviews waren uitgevoerd face-to-face en opgenomen met een audiobestanden. De data werden woordelijk getranscribeerd. De transcripten werden gepseudonimiseerd en daarna geanalyseerd via een combinatie van inductieve en deductieve thematische analyse volgens Braun en Clarke. NVivo 15 en Microsoft Word werden gebruikt ter ondersteuning van het coderings- en analyseproces.

Resultaten: RESULTATEN: Uit zeven interviews met patiënten in kwetsbare situaties met acute luchtweginfecties uit Praktijk Albert Park in Antwerpen blijkt dat zij doorgaans eerst een traject van zelfzorg en informeel advies volgen, alvorens een huisarts te consulteren. Consultatie vindt vooral plaats bij aanhoudende of verergerende klachten, functionele beperkingen of praktische noden, zoals het verkrijgen van een ziekteattest. Angst voor complicaties, met name bij comorbiditeit, vormt een bijkomende motivatie. Het vertrouwen in de huisarts is overwegend hoog en bevordert therapietrouw bij milde klachten, maar gaat in bepaalde contexten gepaard met persisterende verwachtingen ten aanzien van antibiotica (paradoxaal vertrouwen), vooral bij ernstige of langdurige symptomen. Deze verwachtingen zijn zelden kennisgestuurd, maar eerder gebaseerd op eerdere ervaringen, bezorgdheid over complicaties en de wens tot snel functioneel herstel. Ze blijven vaak impliciet tijdens de consultatie, wat de herkenning en bespreking bemoeilijkt.

Conclusie: CONCLUSIE: Antibioticaverwachtingen bij patiënten in kwetsbare situaties met acute luchtweginfecties worden primair bepaald door eerdere ervaringen, angst voor complicaties en functionele druk, eerder dan door kennistekort. Hoog vertrouwen in de huisarts kan hiermee coëxisteren (paradoxaal vertrouwen). Dit impliceert dat optimalisatie van antibioticabeleid in de eerste lijn in wezen een communicatieve opgave is, waarbij het systematisch exploreren en expliciteren van onderliggende zorgnoden essentieel is.